

V bolesti budeš rodiť svoje deti. Gen 3, 16. Budeš pod mocou mužovou a on bude panovať nad tebou. Tak oznámil hriechom urazený Boh prvej žene v raji.

Ale Ježiš hovorí neskôr: *Áno, „žena, keď rodí, má bolesti, lebo prišla jej hodina, ale keď porodí dieťa, už nemyslí na tie úzkosti pre radosť, že prišiel človek na svet“*. A žena, ktorá počula a videla skutky Ježiša, v nadšení zvolala: *Blahoslavený život, ktorý ťa nosil a prsia, ktoré si požíval*. Tieto slová po prvý raz oslavovali matku. Žena, ktorej Boh v raji oznámil iba bolesti, keď stane sa matkou, v Márii, Matke Ježišovej, sa stala matkou oslávenou. Dnes po celom Slovensku milými slávnosťami opakujeme slová neznámej ženy. „Blahoslavený život, ktorý ťa nosil a prsia, ktoré si požíval.“ Tisíce detí, ktoré dnes budú v slávnostných sprievodoch kráčať po uliciach miest s tisícami nápismi, s tisícami papierovými srdiečkami, najkrajšími nápismi a obrazmi tým budú opakovať slová: Blahoslavený život...Budú dnes oslavovať všetky mamičky. Budú dnes s láskou opakovať to slovo, ktoré je v každej reči najkrajšie, prvé, ktoré najprv sme vyslovili, ktoré je každému najmilšie – slovo: Matka. Deň matiek – v mesiaci najväčšej matky, v najkrajšom mesiaci máji. Zasväťme aj my – aj na tomto posvätnom mieste dnešný deň matkám. A uvažujme o tom, aká je dobrá matka.

Tým, že sám Boh, Boží syn zostúpil na svet a vzal si telo zo ženy, tým vysoko pozdvihol a posvätil dôstojnosť ženy ako matky. Sv. Pavol ap. v liste Timotejovi hovorí, že „žena materstvom dosiahne spásy“ (1 Tim. 2, 15) Bolo aj zostane najprirodzenejším a najvšeobecnejším povolaním ženy povolanie domácej panej a matky – hovorí učený kardinál Faulhaber. Žena nie je hračkou vášne – predmetom rozkoše, ale je sestrou Matky Božej. A ako jej sestra aj ona dosahuje tej cti, že ju nazývajú blahoslavenou len vtedy, keď sa stane matkou. Telesne i duševne od Boha obdarená, je vybavená takými vlastnosťami, aby mohla byť matkou. Bolo by proti prirodzenosti spreneveriť sa božiemu plánu a hlásať, že žena sa vo všetkom musí vyrovnáť mužovi. Z takého nerozumného snaženia sa žiada, aby žena mohla byť vojakom, ženy sa pretekajú s mužmi vo fajčení, prestávajú nosiť ženské šaty a obliekajú si šaty mužské, stávajú sa vojačkami a chcú zastávať povolania práce, ktoré boli dosiaľ vyhradené pre mužov. Stávajú sa mužatkami, ktoré však nezískajú úctu ani u mužov a stratia ju aj pred ženami, ktoré ešte nestratili zdravý rozum. Aj zdravý rozum nám hovorí, že najkrajšia žena je matka, najvznešenejšie je povolanie matky. Veľká vedátorka pani Curie-Sklodowska bola najšťastnejšia v kruhu svojej rodiny, keď hrdinsky zasvätila svoj život vede. Ale najplnší život ženy je život matky. Žena nemá byť továrenskou robotníčkou pri ťažkej práci a tam predbiehať mužov. A mýli sa aj štát, ktorý stavia detské škôlky preto, aby mohol dostať do továrne všetky ženy. Miesto toho, aby im umožnil ostávať v rodinách. Ani dnešný deň nepatrí ženám vynálezkyňiam, vojačkám ani továrenským robotníčkam, ale ženám matkám.

Ženám - dobrým matkám. Tým patrí úcta dnešného dňa. Matkám, ktoré robia, formujú vytvárajú nie mŕtve továrenské výrobky, ale ktoré tvoria a vychovávajú dobrých ľudí, dobrých kresťanov–katolíkov. A to je dobrá matka, ktorá vychováva z malých ľudí, ktorým sama dala život, dokonalých ľudí – pre Boha a národ a tým pre seba. To je dobrá matka, ktorá stará sa o blaho svojich detí - večné i časné.

Žena sa už vo svojom detstve pripravuje na svoje budúce najvznešenejšie poslanie – byť matkou, byť vychovávateľkou – tomu slúžia aj hry malých dievčat. Nie je náhodou, že malí chlapci hrajú sa s koníkmi, na vojakov, ktorí budú brániť seba a slabších a dievčatá s bábikami – to je Bohom vštepený materinský pud. Áno, od prírody vštepená je do srdca ženy túžba po najvznešenejšom jej poslaní – po materstve. Ale byť dobrou kresťanskou matkou, matkou, ktorá s pokojným svedomím bude môcť prijať dnes hold

všetkých detí, na to je potrebné, aby si matka – žena uvedomila, čo to znamená byť matkou. *Ruka, ktorá hýbe kolískou, hýbe svetom* – hovorí zo skúsenosti vypozerované príslovie.

Byť matkou – to znamená vychovávať. A vychovávať nemožno bez plánu. Kto chce postaviť dom, nepustí sa do stavby, kým nemá podrobný plán. Učiteľ, ktorý vstupuje do triedy medzi žiakov, musí už vopred vedieť, či bude učiť počty alebo slovenčinu. Bez plánu, bez programu nič sa dobre nedarí. Aj dobrá matka musí mať výchovný plán, výchovný program. Podľa akého programu vychovávate svoje deti?

Nejeden otec a nejedna matka sa zaiste zarazí pri tejto otázke. Aký program? Áno, program je potrebný. Čím lepšie program poznám, tým lepšie ho viem uskutočniť. Keby niekomu nedali do rúk plán nejakej stavby veru, by zastal a nepočal by si nič. Lebo nepozná plán. Aký je tvoj výchovný plán, kresťanská matka? Správny, či pomýlený, či hádam nijaký? Alebo len celkom neuvedomelý? Zdá sa ti, že chceš zo svojich detí vychovať bohatého podnikateľa, slávneho profesora, boháča. Alebo aj poriadneho človeka? Pracovitého? Aj takého, aby ťa miloval? I to je dobre. Ale to ešte nie je celý plán. To je iba kúsok z neho.

Chceš, aby tvoja dcéra bola dáma a učíš ju už teraz byť dámou. Možno chceš zo svojho syna mať nejakého poslanca, či až ministra a už teraz ho učíš túžiť po sláve. To by bol falošný program! Správny plán, správny program, ktorý uskutočňuje dobrá matka, matka, ktorú dnes oslavujeme, je tento: Vychovať z detí Bohom požehnaných pre Boha a pre spoločnosť – pre cieľ nadprirodzený a pre cieľ prirodzený. Uviesť ho na cestu, ktorá vedie ku blaženosti večnej i blaženosti pozemskej. To je správny výchovný plán! A nie sú tie cesty dve. Ale cesta, ktorá nás zavedie ďalej, po nej sa môžeme dostať aj bližšie. Po ceste, ktorá nás zavedie k blaženosti večnej, dosiahneme aj blaženosti pozemskej. Tento veľký plán musí mať dobrá matka stále pred očami a pozeráť sa často do neho, aby sa pri svojej vznešenej práci ani trocha nepomýlila. Preto nemôže byť dobrou tá matka, ktorá tento plán ani nepozná a nemôže dnes bez výčitiek svedomia prijímať prejavy úcty od detí svojich i cudzích. Tento plán musí dobrá matka poznať dopodrobna. Boh sám nám ho dáva dosť podrobne, keď nám dáva svoje príkazy. Naučiť svoje dieťa dobre ich zachovávať, to robí dobrá matka. A to najlepšie dokáže svojím príkladom. O dobrej matke musí každý syn a každá dcéra povedať tie slová, čo odpovedal istý chlapec na otázky: *Kto ťa naučil čítať? Strýko. A rátať? Pán učiteľ. A katechizmus? Pán farár? A matka? Ona ťa ničomu nenaučila? Áno. Ona ma naučila milovať Pána Boha a pomáhať chudobným ľuďom.* To je svedectvo o dobrej matke! Také svedectvo vydáva aj veľký syn sv. Augustín o svojej svojej matke Monike: *Za všetko, čím som, ďakujem svojej matke.* Francois Coppée zomrel ako dobrý kresťan. Sám takto hovorí o svojom obrátení: *Ak som sa na konci, sklonku života stal kresťanom, to len preto, lebo moja matka do môjho prvého detského bľabotu vtisla mená Ježiš, Mária.*

A pripomeňme si dnes aj zlé príklady zlých matiek. Viktor Hugo je jeden z veľkých franc. spisovateľov. Dosiahol svetskú slávu, ale zomrel bez Boha a nešiel po cestách ku sláve večnej. Prečo? Jeho matka bola tuhá voltairovka – t. j. bez Boha. Syna Viktora dala zapísať ako protestanta, aby ho vraj chránila pred horlivosťou kňazov. A potom sa postarala o to, že vzala mu za vychovávateľov 3 zlých kňazov. Tak stal sa jej syn srditým, hnevlivým, pyšným, samolúbym, vzbúrencom proti Cirkvi i štátu.

Augustína Sainte–Beuve hodila matka do parížskych ulíc, aby vraj hľadal šťastie. A našiel také šťastie, že stal sa bezbožníkom, bohorúhačom, ktorého potupná sláva je spojená s tzv. mastnými Veľkými piatkami. Talleyrand neokúsil ani týždeň materinskej lásky. Lebo matka žila iba rozkošiam.

Málo je takýchto matiek, ktoré by si nezaslúžili úctu dnešného dňa. Preto aj málokto z nás nemá dnes príčinu prejaviť svoju lásku k matke. Matky sme všetci mali a mnohí ešte majú. Jedna je už zhrbená nad

hrobom, iná je ešte mladá. Jedna má šaty drahé, iná je chudobná. Jedna je vzdelaná, iná jednoduchá. Jedna je živá, iná už mŕtva. Ale Každá dobrá matka – nech je aj najchudobnejšia, najnepatrnejšia, najbiednejšia, nech aj má tvár plnú vrások a starostí - ostáva matkou. A ako každý z nás musí opakovať s Augustínom: *Čo som, za všetko ďakujem matke.*

Bez matky nebolo by nás na svete, bez matky, bez dobrej matky. Uctíme si všetci dnes svoje matky. Nezabúdajme ani na mŕtve matky a modlievajte sa za ne, obetujte sv. omšu. Dajme úctu aj svojim živým matkám, aj starým aj chorým, aj protivným. Preukazujme im pravú detinskú lásku a tým najlepšie naučíme aj svoje deti, aby nám dávali úctu nielen dnešný deň, ale v každej chvíli nášho života.